

Hem>Familjefrågor och arv>Underhåll till familjemedlemmar

Obs. Nyligen ändrades ursprungsversionen på [bg](#) av den här sidan. Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska.

bulgariska

Swipe to change

Underhåll till familjemedlemmar

Bulgarien

1 Vad omfattar begreppen "underhåll" och "underhållsskyldighet" i praktiken? Vem måste betala underhåll till vem?

En familjemedlem kan vara skyldig att betala underhåll till en annan familjemedlem som stöd för dennes försörjning. Underhåll är lagstadgat, dvs. det tillämpas i enlighet med särskilda regler och kriterier som är fastställda i lagen, snarare än genom en personlig överenskommelse mellan parterna. Underhållet är personligt: Om den underhållsberättigade personen avlider upphör underhållsbetalningarna.

En person har bara rätt till underhåll om han eller hon inte är arbetsför och saknar möjlighet att försörja sig.

En person som är berättigad till underhåll kan begära underhåll från följande personer, och i följande ordning: en make eller f.d. make, ett barn, en förälder, ett barnbarn eller barnbarnsbarn, ett syskon, en mor-/farförälder eller annan släkting i uppstigande led. Om den första personen inte har möjlighet att betala underhåll ska underhållet i stället betalas av den person som står näst på tur.

Om en person är skyldig att betala underhåll till flera personer ska underhållet betalas i följande ordning (dvs. om den underhållsskyldige inte har möjlighet att betala underhåll till samtliga parter har en part som står före i turordningen företräde framför en part längre ned på listan): ett barn, en make eller f.d. make, en förälder, ett barnbarn eller barnbarnsbarn, ett syskon, en mor-/farförälder eller annan släkting i uppstigande led.

Vid en äktenskapsskillnad är endast en make som inte befunnits bära skulden till äktenskapsskillnaden berättigad till underhåll.

2 Upp till vilken ålder kan ett barn få underhållsbidrag? Skiljer sig underhållsreglerna åt i fråga om barn och vuxna?

Föräldrar är skyldiga att betala underhåll för underåriga barn tills de når 18 års ålder, oavsett om barnet har möjlighet att arbeta eller har egna tillgångar. När det gäller barn över 18 år är föräldrarna skyldiga att betala underhåll om barnet inte kan försörja sig med hjälp av sina inkomster eller sina tillgångar när han/hon deltar i regelbundna studier på gymnasienivå (upp till 20 års ålder), eller då han/hon deltar i yrkesutbildning eller studerar på universitet (upp till 25 års ålder). Detta gäller dock endast om underhållsbetalningarna inte orsakar föräldrarna särskilda svårigheter.

Underhåll till en f.d. make betalas i högst tre år från upplösningen av äktenskapet, utom om parterna har kommit överens om en längre period.

Underhållsskyldigheten upphör om den f.d. maken gifter om sig.

3 Ska jag vända mig till en behörig myndighet eller domstol för att få underhåll? Hur går det till i stora drag?

Ansökningar om alla typer av underhåll ska lämnas in till domstol, oavsett belopp, och innehålla uppgifter om vem det är som ansöker om underhåll och från vem underhållet begärs. Det är distriktsdomstolarna (*rajonen sad*) som är behöriga i underhållsärenden. Sökanden ska vända sig till den domstol som är behörig på den plats där sökanden eller svaranden har sin hemvist (om detta är två olika platser väljer sökanden var ansökan ska lämnas in).

4 Kan en ansökan göras för en släktings, en närståendes eller ett underårigt barns räkning?

En ansökan för ett underårigt barn görs av en förälder med föräldrans ansvar eller en förmyndare.

Ansökningar för underåriga barn mellan 14 och 18 år lämnas in av barnet, med den ansvariga förälderns eller förmyndarens vetskap och samtycke.

5 Om jag tänker ta ärendet till domstol, hur vet jag vilken domstol som är behörig?

Bulgariens domstolar är behöriga i underhållsärenden om en av makarna är bulgarisk medborgare eller har sin hemvist i Bulgarien. Ärenden som gäller underhåll till en f.d. make hanteras av samma domstol som är behörig att hantera ansökan om äktenskapsskillnad.

Bulgariska domstolar är också behöriga i ärenden som gäller personliga relationer och egendomsförhållanden mellan föräldrar och barn om svaranden har sin hemvist i Bulgarien, om sökanden är bulgarisk medborgare eller om barnet eller föräldern som är part i målet är bulgarisk medborgare eller har sin hemvist i Bulgarien.

I ovanstående fall är bulgarisk lag tillämplig enligt vad som anges i svaren på frågorna 18, 19 och 20 nedan.

6 Måste jag gå via en mellanhand för att inleda en domstolsprocess (t.ex. en advokat, ett särskilt organ eller en central eller lokal myndighet)? Om inte, hur går man tillväga?

Ansökningar om alla typer av underhåll ska lämnas in till domstol, oavsett belopp, och innehålla uppgifter om vem det är som ansöker om underhåll och från vem underhållet begärs. Distriktsdomstolen är behörig i dessa ärenden, och där är det inte nödvändigt att företrädas av ett juridiskt ombud. Sökanden ska vända sig till den domstol som är behörig på den plats där sökanden eller svaranden har sin hemvist (om detta är två olika platser väljer sökanden var ansökan ska lämnas in).

7 Måste jag betala avgifter för att inleda en process? Om ja, hur mycket? Om mina ekonomiska tillgångar är otillräckliga, kan jag då få rättshjälp för att täcka rättegångskostnaderna?

En sökande i ett underhållsärende behöver inte betala statliga avgifter. När domstolen godkänner en ansökan om underhåll måste svaranden betala statliga avgifter och sökandens kostnader för förfarandet.

I underhållsmål behöver parterna inte anlita ett juridiskt ombud.

Parterna i målet kan få rättshjälp på samma villkor som gäller vid andra sorters förfaranden. Reglerna för rättshjälp återfinns i lagen om rättshjälp (*Zakon za pravnata pomosh*t).

8 Vilken typ av underhåll kan domstolen bevilja? Om underhållsbidrag beviljas, hur fastställs det? Kan domstolens beslut ändras för att ta hänsyn till ändrade levnadskostnader eller familjeförhållanden? Hur görs det i så fall (t.ex. genom automatisk indexering)?

Underhållsbeloppet fastställs med hänsyn till den underhållsberättigades behov och den underhållsskyldiges ekonomiska tillgångar. Det minsta belopp som en förälder måste betala till ett underårigt barn motsvarar en fjärdedel av den minimilön som ministerrådet fastställt. Underhållsbeloppet fastställs av domstolen med hänsyn till barnens behov och förälderns ekonomiska tillgångar.

Domstolen kan besluta att beloppet ska vara lägre än det fastställda minimibeloppet, om barnet försörjs av staten eller om andra särskilda omständigheter föreligger. Domstolen kan också besluta om ett belopp som överstiger det fastställda maxbeloppet, om detta är nödvändigt för att uppfylla ett barns särskilda behov och om föräldern har möjlighet att betala beloppet utan särskilda svårigheter. På en parts förfrågan kan underhållsbeslutet ändras eller upphävas, om de omständigheter som låg till grund för beslutet ändras.

Underhåll betalas ut en gång i månaden. Ränta som regleras i lag tillkommer på sena betalningar. Domstolen kan också godkänna underhåll som betalas in natura.

9 Hur och till vem betalas underhållet ut?

Underhållet betalas ut direkt till den underhållsberättigade. När det gäller underåriga barn mellan 14 och 18 år betalas underhållet ut till dem personligen, men med den ansvariga förälderns vetskap och samtycke.

Underhåll till barn under 14 år betalas via den ansvariga föräldern eller förmyndaren.

10 Om den underhållsskyldige inte betalar frivilligt, vilka åtgärder kan vidtas för att tvinga honom eller henne att betala?

Underhåll betalas ut en gång i månaden. Ränta som regleras i lag tillkommer på sena betalningar.

Domstolsbeslut som har trätt i kraft ska verkställas enligt villkoren och förfarandena i civilprocesslagen (*Grazhdanski protsesualen kodeks*).

11 Vilka eventuella begränsningar i fråga om verkställighet finns, särskilt regler till skydd för den underhållsskyldige och preskriptionsfrister?

Beslut verkställs av en statlig eller privat stämningsman (nedan kallad *exekutionstjänsteman*). Den underhållsberättigade väljer vilken exekutionstjänsteman han/hon vill vända sig till.

Statliga exekutionstjänstemän arbetar vid distriktsdomstolarnas (*rajonen sad*) verkställighetsavdelning och är behöriga i samma område där den domstol där de är anställda är behörig.

Privata exekutionstjänstemän är behöriga i den berörda regiondomstolens (*okrazjen sad*) behörighetsområde.

Se även informationen om verkställighet av domar.

12 Finns det något organ eller någon myndighet som kan hjälpa mig att driva in underhållet?

Lagen om skydd av barn (*Zakon za zakrila na deteto*) omfattar ett antal skyddsåtgärder, inbegripet att hålla barn och föräldrar informerade om sina rättigheter och skyldigheter och att tillhandahålla statlig rättshjälp. Enligt artikel 15 i lagen om skydd av barn har barn rätt till rättshjälp och överklagande i alla de förfaranden som påverkar deras rättigheter eller intressen. Rättshjälp beviljas av den nationella rättshjälpsbyrån.

I advokatlagen (*Zakon za advokaturata*) sägs det uttryckligen att en advokat från Bulgarien eller ett annat EUland får ge juridisk rådgivning och stöd utan kostnad till underhållsberättigade. Om motparten i ett sådant fall beordras att betala rättegångskostnaderna kan advokaten ta ut en avgift, vars belopp fastställs av domstolen.

13 Kan organet eller myndigheten träda i den underhållsskyldiges ställe för att betala hela eller en del av underhållet?

Om den underhållsskyldige underlåter att betala underhållet betalas detta i stället av staten på den underhållsskyldiges vägnar, i enlighet med de villkor och förfaranden som fastställts i en förordning från ministerrådet. Enligt reglerna om socialt bistånd erbjuder staten hjälp till behövande om det inte finns någon som enligt lagen ska betala underhåll eller som har möjlighet att betala underhåll.

14 Vad händer om jag bor i en medlemsstat och den underhållsskyldige bor i ett annat EU-land?

14.1 Kan man få hjälp av en myndighet eller organisation i medlemsstaten?

Ja, enligt det förfarande som föreskrivs i rådets förordning (EG) nr 4/2009 om domstols behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av domar samt samarbete i fråga om underhållsskyldighet. Bulgarien är också bundet av ett antal ömsesidiga avtal om juridiskt bistånd som ingåtts med andra länder, inbegripet länder utanför EU. Justitieministeriet är centralmyndighet enligt dessa avtal och har ansvaret för att hjälpa privatpersoner i behov av juridisk hjälp.

14.2 Hur kontaktar man den myndigheten eller organisationen?

Justitieministeriet är Bulgariens centralmyndighet och kan kontaktas på följande adress:

Ministry of Justice

Ul. Slavyanska 1

1040 Sofia

Bulgarien

Tfn: (+359 2) 92 37 555

Fax: (+359 2) 987 0098

Kontaktperson:

E_Gyurova@justice.government.bg

M_Parvanova@justice.government.bg

15 Vad händer om jag bor utomlands och underhållsmottagaren bor i medlemsstaten?

15.1 Kan man vända sig direkt till en sådan myndighet eller organisation i medlemsstaten?

Ja, enligt det förfarande som föreskrivs i rådets förordning (EG) nr 4/2009 om domstols behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av domar samt samarbete i fråga om underhållsskyldighet. Om sökanden befinner sig i ett land som har slutit ett ömsesidigt avtal om juridiskt bistånd med Bulgarien, kan denne begära hjälp från justitieministeriet som enligt avtalet utsetts till centralmyndighet.

15.2 Hur kontaktar man den myndigheten eller organisationen och vilken form av hjälp kan bli aktuell?

Enligt det förfarande som föreskrivs i rådets förordning (EG) nr 4/2009 om domstols behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av domar samt samarbete i fråga om underhållsskyldighet.

Kontaktuppgifter till justitieministeriet, som är Bulgariens centralmyndighet för dessa ärenden, finns ovan.

16 Är medlemsstaten bunden av Haagprotokollet från 2007?

Ja, Bulgarien är bundet av Haagprotokollet från 2007.

17 Om medlemsstaten inte är bundet av Haagprotokollet från 2007, vilken lag är då tillämplig på underhållskrav enligt internationella regler på privaträttsens område? Vilka motsvarande internationella privaträttsliga regler gäller?

Se svaret ovan.

18 Vilka regler gäller i fråga om möjlighet till rättslig prövning i gränsöverskridande tvister inom EU (enligt kapitel V i underhållsförordningen)?

De regler som gäller fastställs i rådets förordning (EG) nr 4/2009 om domstols behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av domar samt samarbete i fråga om underhållsskyldighet samt i artikel 672 a–c i civilprocesslagen (som trädde i kraft den 18 juni 2011).

Om ett beslut utfärdas i ett EUland som är bundet av Haagprotokollet från 2007 ska en ansökan om verkställighet lämnas in till regiondomstolen där den underhållsskyldige har sin permanenta adress eller på den plats där skyldigheten ska verkställas. Ansökan ska omfatta de handlingar som avses i artikel 20 i rådets förordning (EG) nr 4/2009. Det är regiondomstolen som fattar beslut i ärenden som gäller hinder mot eller uppskov med verkställighet av ett beslut, i den mening som avses i artikel 41 i rådets förordning (EG) nr 4/2009.

En ansökan om verkställbarhetsförklaring för ett beslut eller en annan rättsakt som utfärdats i ett EUland som inte är bundet av Haagprotokollet från 2007 ska lämnas in till regiondomstolen där den underhållsskyldige har sin permanenta adress eller på den plats där skyldigheten ska verkställas. Det krävs ingen kopia av ansökan om att den underhållsskyldige ska delgivas beslutet. Domstolen utreder ansökan bakom lyckta dörrar. I beslutet om godkännande av ansökan fastställer domstolen en tidsfrist för överklagan i enlighet med artikel 32.5 i rådets förordning (EG) nr 4/2009. Interimistisk verkställbarhet av beslutet om godkännande av ansökan är inte möjlig. I beslutet om godkännande av ansökan ger domstolen också besked om de interimistiska åtgärder och

säkerhetsåtgärder som begärts. Beslutet har samma rättsliga verkan som en dom i ett mål. Beslutet kan överklagas i faktiska och rättsliga frågor vid Sofias appellationsdomstol (*Sofijski apelativen sad*), i enlighet med artikel 32 i rådets förordning (EG) nr 4/2009. Beslutet från Sofias appellationsdomstol kan överklagas i högsta domstolen, men enbart när det gäller rättsliga frågor.

19 Vilka åtgärder har medlemsstaten vidtagit, för att se till att de uppgifter som beskrivs i artikel 51 i underhållsförordningen kan utföras?

Ändringar har genomförts när det gäller antalet och sammansättningen av personal inom direktoratet för internationellt barnskydd och gränsöverskridande adoptioner, som har i uppgift att utföra de uppgifter som tillfaller justitieministeriet i egenskap av centralmyndighet enligt rådets förordning (EG) nr 4/2009 om domstols behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av domar samt samarbete i fråga om underhållsskyldighet. Direktoratet har getts befogenhet att samarbeta med generaldirektoratet för folkbokföring och administration (Grao) inom ministeriet för regional utveckling och offentliga arbeten, den nationella skattemyndigheten samt den nationella rättshjälpsbyrån vid sin hantering av underhållsansökningar från EU-länder som gör i enlighet med rådets förordning (EG) nr 4/2009.

Senaste uppdatering: 07/01/2016

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

De EU-länder som ansvarar för det nationella innehållet på den här webbplatsen håller på att uppdatera delar av sitt innehåll mot bakgrund av Storbritanniens utträde ur EU. Det kan dock ta ett tag innan vi har uppdaterat alla sidor.